

7. СУ “Свети Седмочисленици”- София
ул. “Цар Иван Шишман” № 28; Канцелария: 02/987-63-70
e-mail: school7@7-mo.com

УТВЪРЖДАВАМ:
МАРУСЯ НИКОВА
Директор на 7. СУ „Св. Седмочисленици“

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
НА 7. СУ “СВ. СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ“

Програмната система е част от стратегията за развитие на училището. Тя представлява цялостна концепция за развитие на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие и е подчинена на обща цел, включваща:

- Създаване условия за придобиване на компетенции по всяко ОН;
- Отчитане спецификата на групата и училището;
- Да съответства на интересите и възможностите на всяко дете;
- Подкрепа за личностното развитие;
- Осигуряване на равен шанс за всички деца при постъпването им в първи клас.

ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето. Основни участници в него са учителя и детето.

При осъществяване на педагогическо взаимодействие за постигане на поставените цели педагогическия екип при 7. СУ “Св. Седмочисленици” използва:

- **Индивидуален подход** – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето.
- **Игрови подход.**
- **Хуманно-личностен подход** – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството на човека.
- **Ситуационен подход** – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания.
- **Компетентностен подход** – процес и резултат от прогнозиране и формиране на качества – знания, умения и отношения. Овладяване на ключови компетенции на ниво детска градина- детска общност.

2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие се организира в основни и допълнителни форми. Формите, които реализира педагогическия екип при 7. СУ “Св. Седмочисленици” в образователния процес са в съответствие с прилаганата в училището Програмна система „Моливко - играя и зная“ на издателство „Слово“ за четвърта възрастова група при зачитане потребностите и интересите на децата.

Основна форма на педагогическо взаимодействие е: педагогическата ситуация, която протича под формата на игра и се организира само в учебното време. Педагогическата ситуация организира дейността на децата и учителя в единство.

В IV възрастова група на предучилищно образование към 7. СУ “Св. Седмочисленици” ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

➤ **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.

Образователно направление осигурява на детето:

✓ Овладяване на книжовни форми на български език и на умения за успешно участие в речево общуване, реализирано чрез различни комуникативни форми;

✓ Усвояване на представи, умения и компетенции за успешно ползване на българския език;

✓ Начална ориентация във фонемната, морфологичната и синтактичната страна на българския език като подготовка за начално четене и писане.

✓ Осигуряване, уточняване и конкретизиране на впечатления и тяхното споделяне;

✓ Стимулиране познавателното развитие, провокиране на искрени и спонтанни емоционални реакции;

✓ Мотивиране на търсенето и придобиването на нови сведения чрез разширяване, уточняване и провокиране на опита;

✓ Допълване на нагледните представи и компенсирание на липсата на непосредствен опит;

✓ Изграждане на планираща и регулираща функция на речта;

✓ Изграждане на умения за преходи от общо към частно в нагледен и словесен план.

Практическото овладяване на българския език от децата в предучилищна възраст е основа на общуването. Резултатите от овладяването на езика и развитието на речта правят възможни по-нататъшната реализация и обучението на детето в тази посока.

➤ **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми.

Обучението по математика в предучилищна възраст води до придобиването на първоначални представи за количествените, пространствените и времевите отношения на обектите от заобикалящия детето свят, развива мисленето и паметта и съдейства за повишаване на готовността за училище.

Математическата подготовка в четвърта възрастова група е насочена към формиране на елементарни математически представи, съобразени с: психическите особености на детето и развиващото влияние на математическите дейности; възрастовите възможности за осмисляне на основни математически отношения между обекти и явления; приемствеността в обучението по математика между детската градина и началното училище.

Акцентът се поставя върху стимулирането на познавателната активност и усъвършенстването на математическите представи на децата. Затова основни цели на математическата подготовка е да се въведе детето в света на математическите отношения чрез нагледно-практическия му всекидневен опит и на тази основа да се осигурят обобщени начини за систематизирането му.

➤ **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.

Образователното направление води до изграждането на предпоставки, които са необходими на детето за успешното му адаптиране и адекватно социално поведение. Базисната социална способност "адаптивност" се осигурява чрез:

- ✓ Гарантиране за всяко дете на комфорт и сигурност в близката социо-културна среда;
- ✓ Подкрепа на личностната автономия и доверието в себе си и света;
- ✓ Възпитаване на адаптивна компетентност и регулиране съобразно нормите, произтичащи от предметната среда и общество;
- ✓ Формиране на социално ориентирани норми за живот в здравословна и културна среда;
- ✓ Стимулиране на толерантност и сътрудничество, на уважение и приемане на културни и национални ценности.

Актуалните проблеми на педагогическото взаимодействие при ориентиране на децата в социалната среда са свързани с преодоляване кризата на нравствените ценности, детската активност и агресия, проблемите в общуването и влиянието на неблагоприятните фактори, нарушаващи детското психо-социално благополучие и комфорт.

Педагогическите дейности в ОН " Околен свят " са ориентирани към систематизирани цели, образователно съдържание и педагогически технологии, които възпитават социалната способност "адаптивност", свързана със социалноориентираното поведение. Тя се изгражда чрез усъвършенстването на познавателните стратегии за осъзнаването на личностна идентичност – гледните точки за сходство и контраст с другите – близки и чужди, които са в основата на новата позиция на детето при прехода за училище. Овладените умения, осигуряващи винаги адекватно ориентиране по емпиричен и рефлексивен път в света, гарантират връзката между индивидуалните потребности на всяко дете с неговите възможности за живот и дейност. Освен от условията на средата, те зависят и от неговите предразположения и насоченост към бъдещата, привлекателна социална роля "ученик".

Цели се в единство стимулиране на преживяванията, овладяването на представи и достъпни понятия, преобразуване на поведенчески механизми към социално-ориентирани норми на поведение, дейност, общуване и комуникация както в обичайна и ежедневна, така и в празнично-творческа среда. Така направлението създава основата не само за опознаване на условия на живот и дейност в средата от възрастни и връстници, а и за ново емоционално-положително и оценъчно отношение към: средствата на собствената ежедневна дейност; лица, продукти, средства и резултати от дейности, типични за близкото му обкръжение; норми на поведение, оценки и състояния, определящи саморегулацията му в социалната и културна среда; ориентиране в общочовешки и национални ценности.

➤ **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

Изобразително - практическата подготовка на децата в четвърта възрастова група в 7. СУ „Св. Седмочисленици“ е тясно свързана с активизирането на сензомоторната, аналитико-познавателната и изобразителнотворческата им дейност.

Тя осигурява: целенасочена и комплексна подготовка за системно обучение в началното училище, свързана с възприемане, осъзнаване и пресъздаване на природната и социална действителност; въвеждане на децата в специфични достъпни понятия на нагледна основа (картина, рисунка и пр.), в основни методи и техники за изобразяване на обекти чрез изразни средства на изобразителното изкуство.

Собствената им изобразителна дейност развива графични умения, необходими за подготовката по четене и писане в първи клас. Всичко това допринася за стимулиране на положително отношение към изобразителната и други учебни дейности в началното училище.

Основната цел на подготовката по изобразително изкуство е да се осигурят възможности за по-нататъшно развитие на детето чрез усвояване на начални знания, умения и отношения, свързани с изобразителната дейност, детско творчество и предпоставки за естетическа култура в началното училище.

➤ **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.

Насочването на детето към музикалните дейности в непреднамерен и преднамерен план е продължителен процес, начало на който се поставя, чрез тази програма, в четвърта възрастова група за училище. В резултат на приложението ѝ децата ще усвоят първоначални умения за слушателска практика, ще изявят изпълнителските си възможности, ще научат основни стъпки и движения на най-характерните и достъпни за тях танци, ще получат първи представи за елементите на музикалната изразност и ще усетят значението на музиката за живота на хората.

➤ **Конструирание и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирано в четири основни ядра: Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

Конструктивно – техническите и битови дейности представляват част от общата и специална подготовка за училище. Образователното съдържание е ориентирано основно към конструирание и моделиране, обработка и съединяване на материали, както и грижи за себе си, дома и детската градина.

Основната му ориентация е в две посоки. На първо място – развива и подготвя детето за бъдещата дейност в първи клас, като формира конкретни представи за ред на работа и умения за самостоятелна практическа изява. От друга страна, конструктивно – техническата и битова дейност е среда за прилагането на знания и умения, усвоени в останалите образователни направления в четвърта възрастова група – околени свят, математика, български език и др., като чрез тези дейности се насърчава самоутвърждаването на детето и стремежът му към успех.

Образователната програма предполага организиране на разнообразна и стимулираща среда, която отразява културната общност и интересите на децата. Това определя образователните параметри и тематичната обособеност на направлението.

➤ **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

В образователното направление е заложена концепцията за развитието на децата като активни субекти на двигателната дейност. В нея е застъпен стремежът на детската индивидуалност за постигане на резултати в двигателната дейност, което е в основата на самоусъвършенстването и саморазвитието. Мисията на физическа култура в предучилищната възраст е да осигури развитието на здрави, жизнеспособни, интелигентни, социално отговорни деца.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са: сутрешно раздвижване, дейност по избор, занимания по интереси, празници, развлечения, състезания, екскурзии, разходки, тържества, подвижни и спортно-подготвителни игри. Организирано се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата. Те допринасят за личностното развитие и разнообразяват живота на децата.

Съгласно чл. 20а. от наредба № 5/03.06.2016 г. за предучилищното образование, съобразно очакваните резултати по образователните направления, по време на учебната година децата може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции, които посещения не са предмет на уреждане от наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

Редът и начинът на организиране на посещенията на природни обекти, прояви, изяви и мероприятия в обществени, културни и научни институции се определят в правилника за дейността на училището, а провеждането им се контролира от директора.

Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в населеното място на училището, се разрешават от директора на училището.

За всички дейности по организирано извеждане на децата от населеното място на училището се изисква информирано писмено съгласие на родител. Редът, начинът и сроковете за уведомяване на родителите, получаването и съхранението на информираното писмено съгласие се определят в правилника за дейността на училището.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни, съгласно графика за учебното време за учениците, определено със заповед на Министъра на образованието. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Група/възраст	IV група /6-7г./
Програмна система	„Моливко - играя и зная“
Издателство	„Слово“
Направления	Педагогически ситуации
Български език и литература	3
Околен свят	2
Математика	3
Конструиране и технологии	2
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Физическа култура	3
Общ брой ситуации	17

Примерен дневен режим за преценка съотношението между основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие

№	Видове дейности	Четвърта група
1	Прием на децата. Дейности по желание. Утринно раздвижване	7:30-8:30
2	Сутрешна закуска	8:30-9:00
3	Основни форми на педагогическо взаимодействие	9:00-9:30
4	Почивка	9:30-9:50

5	Основни форми на педагогическо взаимодействие	9:50-10:20
6	Почивка	10:20-10:40
7	Основни форми на педагогическо взаимодействие	10:40-11:10
8	Почивка	11:10-11:20
9	Основни форми на педагогическо взаимодействие	11:20-11:50
10	Подготовка за обяд, обяд (културни и здравно-хигиенни навици при хранене)	11:50-12:20
11	Допълнителни дейности по интереси (извън ДОС). Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие-игри, предаване на родителите.	12-20-13:30

Съотношение между основните и допълнителните форми: /30%-70%/

Този режим е примерен и определените в него дейности може да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ
НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В
ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА /17/**

Дни Групи	ОФПВ	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Четвърта А						
сутрин	1) 9:00-9:30 2) 9:50-10:20 3) 10:40-11:10 4) 11:20-11:50	БЕЛ КТ ФК -	МАТ ОС ИИ ФК	МАТ БЕЛ МУЗ -	МАТ ОС ИИ ФК	БЕЛ КТ МУЗ -
Четвърта Б						
сутрин	1) 9:00-9:30 2) 9:50-10:20 3) 10:40-11:10 4) 11:20-11:50	БЕЛ КТ ФК -	МАТ ОС ИИ ФК	МАТ БЕЛ МУЗ -	МАТ ОС ИИ ФК	БЕЛ КТ МУЗ -

Съобразно седмичната програма, учителите сами определят темите за постигане на отделните компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за

проследяване на постиженията на децата. Учителите самостоятелно определят методите на педагогическо взаимодействие, вземайки под внимание интересите на децата и спецификата на образователната среда.

4. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

➤ Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.

➤ Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.

➤ След изпълнение на дейностите по проследяване на постиженията, учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.

➤ В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.

➤ В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.

➤ В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната четвърта възрастова група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

➤ Училището, издава удостоверение за завършено предучилищно образование за децата от всяка четвърта възрастова група в края на предучилищното образование.

➤ Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.

➤ В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.

➤ Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.
2. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
3. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към училището и учителя.
4. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез:
 - индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
 - родителски срещи;
 - присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
 - други форми за комуникация – сайт, информационно табло за родители, консултации, тържества, открити практики, в които родителите не само присъстват, но и участват като източник на знания, идеи и опит.
5. Когато присъственият образователен процес е временно преустановен, но след заповед на Министъра на образованието и науката, педагогическото взаимодействие се осъществява, доколкото и ако е възможно от разстояние в електронна среда чрез използване средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите, Наредба 5/2020г.чл.18ал.3.
6. Учители и непедagogически персонал – взаимен обмен на информация, вътрешна квалификация, екипност, консултации, открити врати и др.

Положителното взаимодействието между всички участници в образователния процес води до повишаване на взаимното им доверие и до осигуряване на една позитивна среда за развитие на децата, в която те по-бързо и лесно се адаптират, чувстват се сигурни и спокойни.

Постигайки единомислие и с общи усилия, всички заедно - учители и родители могат да превърнат училището в желано и привлекателно място за нашите деца - бъдещето на България.

Програмната система е приета от Педагогическия съвет на училището с Протокол № 13/13.09.2024 г. и е утвърден със заповед № РД12-2766/13.09.2024 г. на директора на 7. СУ „Свети Седмочисленици“